

TE-palvelut 2024

Tervetuloa toimittajainfoon 25.11.2024

Aloitamme klo 13.00

Mikko Härkönen

Kuntaliiton elinvoimajohtaja

Mikä TE-palvelut 2024 –uudistus?

- Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille 1.1.2025.
 - Kunnat vastaavat jatkossa sekä henkilö- että yritysasiakkaiden työvoimapalveluista.
- **Valtion TE-toimistot eli ”työkkärit” lakkautetaan.**
- **TE-toimistojen konsepti ei siirry kuntiin sellaisenaan**
 - Uudistus antaa kunnille mahdollisuuden tehdä asiat uudella tavalla.
- Kunnille syntyy uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus on yleiskatteisessa valtionosuudessa. Kunnan rahoitusvastuu laajenee.
- **TE-palveluista tulee osa jokaisen kunnan peruspalvelua, kuten varhaiskasvatus tai tekniset palvelut.**
 - Jatkossa saman järjestäjän vastuulla on esim. kunnan koulutuspalvelujen, elinkeinopalvelujen ja yhdyskuntarakentamisen lisäksi myös työvoimapalvelut

Historiallisen suuri uudistus tuo työvoimapalvelut kuntiin vuodenvaihteessa

- **Järjestämisvastuun siirrossa valtiolta paikallistasolle on kyse hyvin mittavasta kokonaisuudesta ja muutoksesta.**
- TE-palvelut 2024 –uudistuksen ohella myös kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä siirtyy kuntiin 1.1.2025.
- Uudistusta ei tehdä siksi, että valtion TE-hallinto olisi selviytynyt tehtävistään huonosti.
 - Uudistuksen tavoitteena on ollut toteuttaa entistä vaikuttavampia palveluja kokoamalla TE-palvelut samaan työkalupakkiin kuntien työvoimapalveluita tukevien muiden tehtävien kanssa.
- Uudistuksessa ei ole kyse pelkästään työllisyyden edistämisestä. Kunnat saavat **lisää työkaluja elinvoiman edistämiseen.**

UUSI ELINVOIMAKUNTA

Kunta kouluttaa osaajia

- / Paikallisiin tarpeeseen vastaava ammatillinen koulutus
- / Oppilaitosten yritysysteistyö
- / Laadukas perusopetus

Kunta kaavoittaa ja luvittaa yritystoimintaa sekä pitää yllä arjen infraa

- / Vihreän siirtymän investoinnit
- / Asuntoja työntekijöille
- / Syrjäytymisen ehkäisy
- / Etätyö ja verkkoyhteydet

Kunnassa on veto- ja pitovoimaa

- / Kuntalaiset kokevat kunnan turvallisena ja houkuttelevana eri elämänvaiheissa myös tulevaisuudessa.
- / Yritykset näkevät kunnan houkuttelevana ja uskaltavat investoida.

ASUKKAAT

Kuntiin syntyy palvelukokonaisuus, joka luo uudenlaisen mahdollisuuden edistää paikallista elinvoimaa.

UUSI TEHTÄVÄ: Kunta etsii osaajia

- / Kotoutumisen edistäminen osa työllisyyspalveluita
- / Osaajia yrityksiin tarvittaessa maan rajojen ulkopuolelta
- / Yritysten kasvun mahdollistava työvoiman saatavuus

Jokaisella kunnalla on tärkeä rooli

- Suomeen muodostuu uudistuksen myötä 45 työllisyysaluetta, jotka ovat vastuussa työvoimapalveluiden **hallinnollisesta** järjestämisestä.
 - **39** järjestää työvoimapalvelut vastuukuntamallilla
 - **4** järjestää yksin (Lahti, Kouvola, Helsinki, Vantaa)
 - **2** järjestää työvoimapalvelut kuntayhtymämallilla (Suupohjan ja Kympin työllisyysalueet)
- Huolimatta TE-palveluiden hallinnollisesta järjestämisestä ja työllisyysalueiden rakenteista, **asukkaat voivat jatkossa kääntyä oman kunnan puoleen työvoimapalveluihin liittyvissä kysymyksissä** samaan tapaan, kuin etsiessään esimerkiksi teknisiä palveluja tai tietoa päivähoitopaikasta.
- Omasta kunnasta saa **minimissään ohjausta ja neuvontaa**, jotta palvelupolulla pääsee eteenpäin.
- Jokaisella kunnalla on tärkeä rooli uudistuksessa.

Mikko Mehtonen

TE-rahoitus

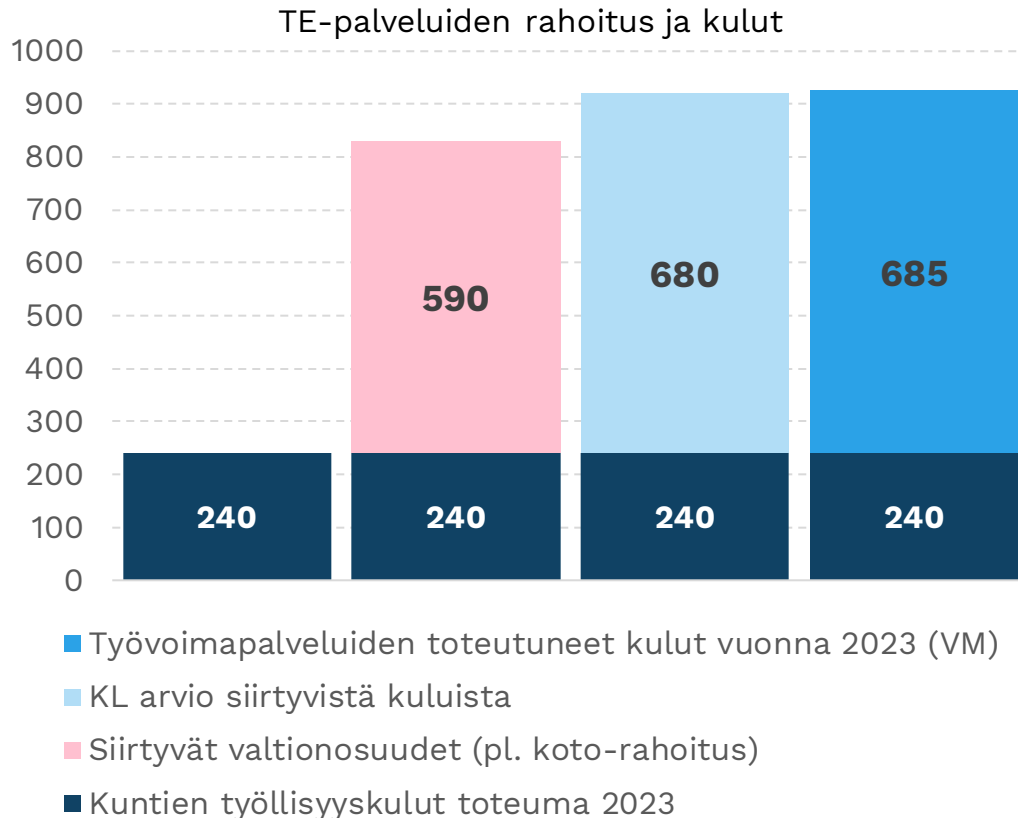
TE-rahoitus tutuksi

Toimittajatilaisuus 25.11

Mikko Mehtonen

TE-uudistus lisäävät menoja vuonna 2025

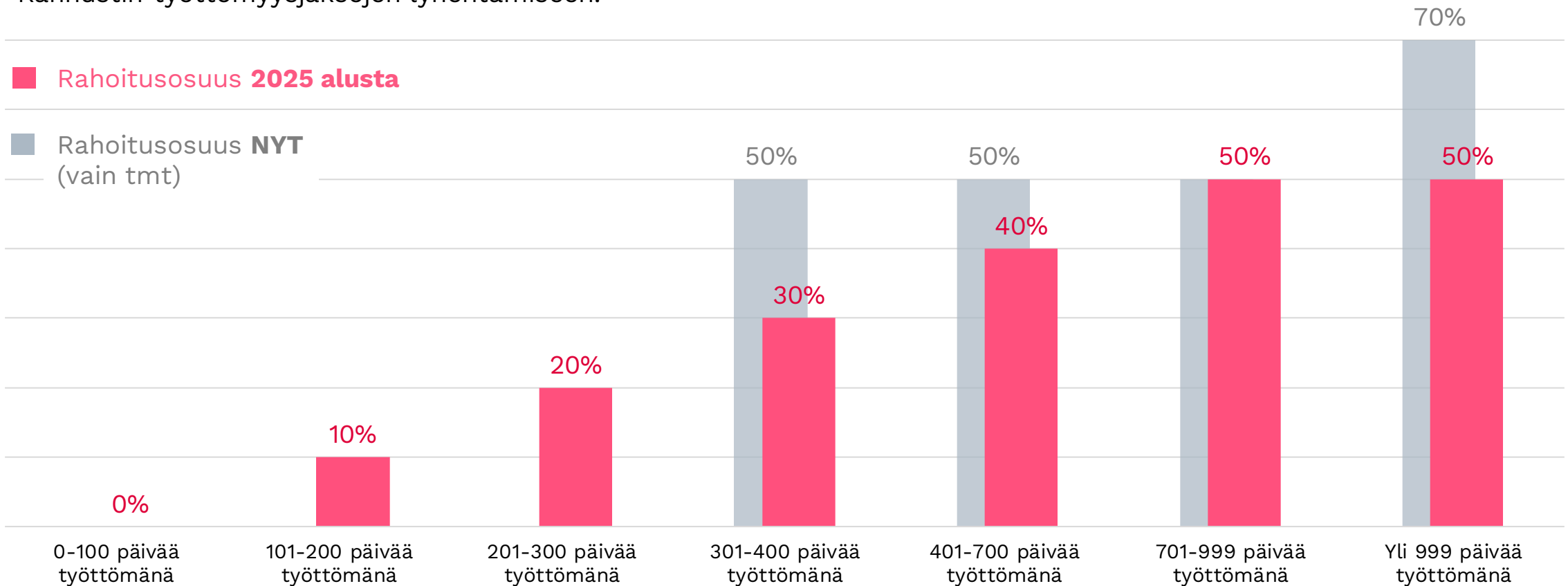
Kuntaliiton ja valtion vaikutusarvioiden välillä on noin 100 miljoonan ero

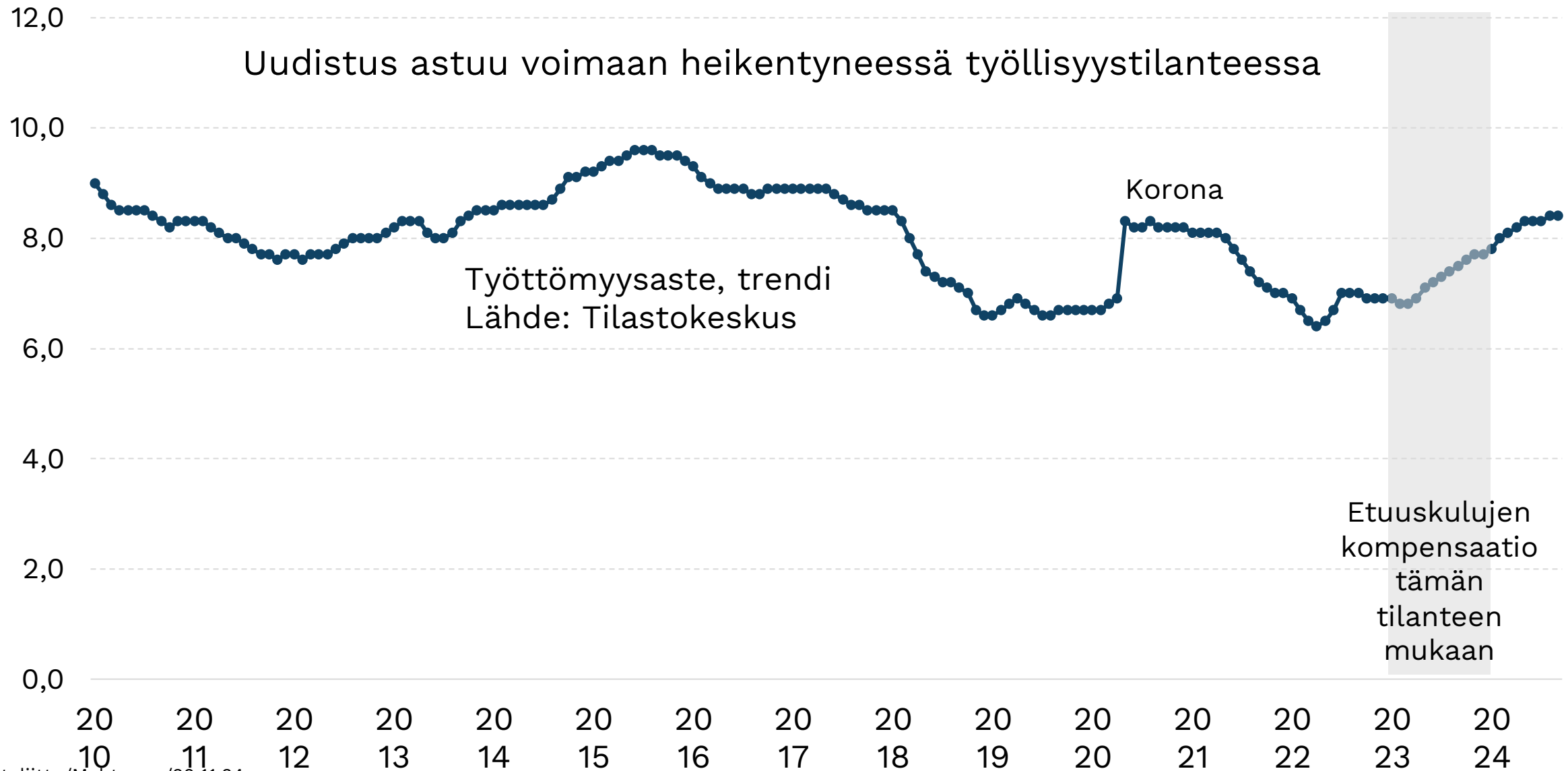
- Valtionosuuslaskelman (VM) osana julkaistu arvio työvoimapalveluiden toteutuneista kuluista vuonna 2023 yhteensä **685 miljoonaa**
 - Arvio sisältää kotoutumisen osalta ainoastaan työvoimaviranomaisille siirtyvän kotoutumiskoulutuksen
- Siirtyvän valtionosuuden taso perustuu valtion kehyspäätökseen sekä vuoden 2025 alusta tuleviin tehtävämuutoksiin
 - Kehyspäätöksen mukainen taso työllisyyspalveluihin olisi ollut noin **645 miljoonaa** euroa
 - Palkkatuen rajoittamiseen liittyvän 37 miljoonan leikkauksen sekä muiden tehtävämuutosten myötä ensi vuoden valtionosuuslisäys tippuu noin **590 miljoonaan** euroon
- Koto-uudistuksen vuoksi valtionosuutta lisätään lisäksi noin 18 miljoonan eurolla, jolloin TE- sekä kotopalveluiden rahoitus yhteensä on noin **607 miljoonaa**

TE-uudistus lisää kuntien rahoitusosuutta työttömyysetuuksista

Työssäoloehdon täytyminen katkaisee laskurin.
Kannustin työttömyysjaksojen lyhentämiseen.

TE-uudistus lisää suhdanneherkkyyttä

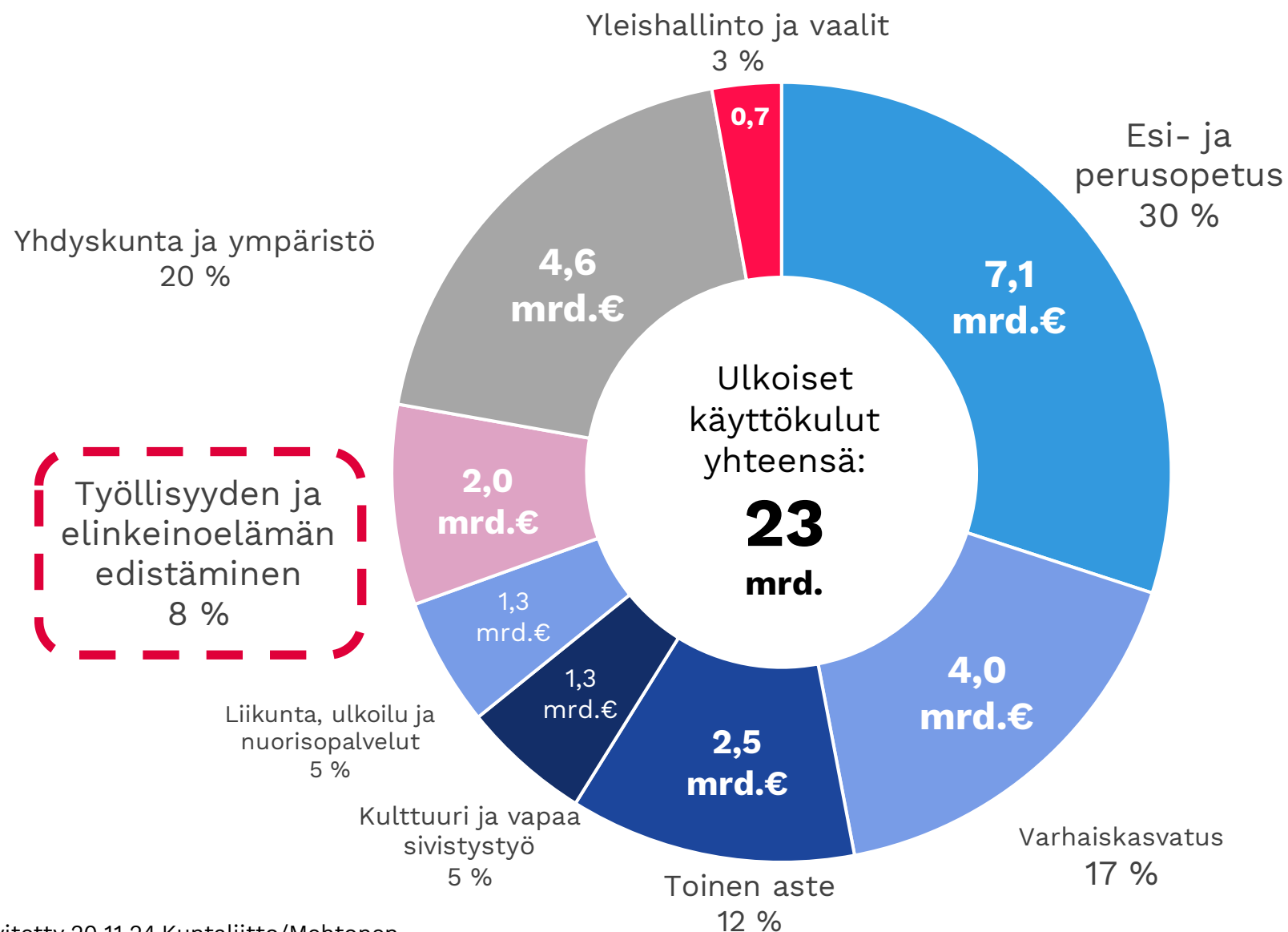
Kunnat ja hyvinvointialueet

- Terveydelliset syyt työllistymisen esteenä
- Hyvinvointialueilla ei taloudellista kannustinta työttömyyden hoitoon, toisin kuin kunnilla
- Hyvinvointialueiden kanssa tehtävään yhteistyöhön panostettava

TE-palvelut osaksi kuntataloutta

Ulkoiset käyttökulut¹ mrd.€

Työllisyyden ja elinkeinoelämän edistämisen tehtävässä on huomioitu arvio valtiolta kunnille, vuoden 2025 alusta, siirtyvien tehtävien kulut. Tämä lisäksi luvuissa on huomioitu kuntien tämän hetkiset panostukset.

1) Ulkoiset käyttökulut kuvaavat parhaiten tehtävien volyymia. Ulkoiset käyttökulut eivät ota kantaa siihen millä toiminta rahoitetaan. Kuluissa on mukana myös asiakasmaksutuloilla ja ulkoisilla myyntituloilla rahoitettu toiminta.

Ulkoisen sana viittaa siihen, etteivät luvut vääristy kuntasektorin välisistä sisäisistä ostoista. Luvuista on poistettu kuntien välisten yhteistoiminta-alueiden sekä kuntien ja kuntayhtymien väliset erät.

Käyttökulut sisältävä toimintakulujen lisäksi poistot ja arvonalentumiset sekä palveluille kohdennetut vyörytykset ja sisäiset erät.

Erja Lindberg

Kehittämispäällikkö

Mitä uudistuksella tavoitellaan?

- Työllisyyttä voidaan kasvattaa **työn kysyntää ja tarjontaa lisäämällä**.
 - Kunnilla TE-palveluiden järjestäjänä on mahdollisuus edistää näitä molempia tavoitteita laaja-alaisesti.
- **Kokonaisvoimavarojen hyödyntäminen**
 - Kunnat luontevia yhteistyö- ja toimintaorganisaatioita työllisyyttä edistävien verkostojen ja ekosysteemien mahdollistajina alueillaan.
- Kunnilla **taloudelliset kannusteet** työllisyyden, elinvoiman ja kilpailukyvyn edistämiseen, myös valtiotalous tehostetumpaa.
- Kunnilla on sekä yksin että yhdessä paras **kokonaisnäkemys** alueen kehittämiseksi.
- **Kunnat tuntevat asukkaansa ja elinkeinoelämänsä parhaiten**, mikä mahdollistaa paikallisiin tarpeisiin sopivien ja yksilöllisesti räätälöityjen palvelujen toteuttamisen.

Lähipalveluiden, asiakaslähtöisyyden ja lähidemokratian toteutuminen.

Mitä palveluja kuntiin siirtyy?

Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut | Työnvälitys

Henkilöasiakkaan palvelut

- Työnhakijan lakisääteinen palveluprosessi (POMA)
 - Palvelutarpeen arviointi, työnhakukeskustelut ja työllisyysuunnitelmien laatiminen sekä palveluohjaus.
- Ammatinvalinta- ja uraohjaus sekä asiantuntija-arviot.
- Työ- ja koulutuskokeilu, työvoimakoulutus (ml. kotoutumiskoulutus), omaehtoinen opiskelu, palkkatuki ja työllistämistuki (95 § 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuki)
- Valmennuspalvelut
- Viranomaispäätökset ja -lausunnot (ml. työttömyysturva)
- Työllistämisvelvoite
- Kulukorvaukset
- Monialaisen tuen yhteistoimintamalli ja nuorten monialaisen tuen yhteispalvelu (Ohjaamon kaltainen)
- Aktivointisuunnitelma
- Kotoutumispalvelut
- Työkykykoordinaattorin palvelut
- Muutosturvapalvelut
- Eures-palvelu työnhakijoille

Alkavan yrityksen palvelut

- Starttiraha
- Valmennus- ja koulutuspalvelut

Työnantaja- ja yrityspalvelut

- Työnantaja- ja yrityskäynnit
- Työpaikkailmoitukset (ml. EURES ja kolmansien maiden työnhaku)
- Kv-rekrytoinnin palvelut ja tuki ml. Eures
- Ehdokashaku, esittely ja ehdokasasettelu
- Työtarjoukset
- Rekrytointitilaisuudet ja kampanjat
- Yhteishankintakoulutukset
- Palkkatuki ja työllistämistuki
- Työkokeilu (sopimukset)
- Työolosuhteiden järjestelytuki
- Vuorotteluvapaa
- Muutosturvapalvelut
- Viranomaispäätökset

Muut mahdolliset toimintamallit

- Työkykykoordinaattorit

Valtion tehtäviä

- Äkilliset rakennemuutokset
- KV-rekrytoinnin (Work In Finland) ja Euresin ylläpitämiset ja valtakunnalliset tehtävät
- Työlupatehtävät
- TE-digi
- Oikeudellisen tuen palvelut
- Työttömyysturvatehtävät (vaativat asiantuntijalausunnot) ja valtakunnallinen työttömyysturvaneuvonta
- Palkkaturvatehtävät
- TE-Asiakaspalvelukeskus
- Nuorten hyvinvoinnin ja elämänhallinnan valmennus
- Monialaisten palveluiden kehittämisen tuen tarjoaminen
- Toimivien pk-yritysten kehittämisspalvelut ja Business Finland -palvelut
- Kotoutumisen edistämisen valtakunnallinen osaamisen ja palveluiden kehittämisen ja yhteensovittamisen tuki
- Kotoutumisen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut ("Koto-digi")

Johtaminen ja kehittäminen | Hallinto- ja tukipalvelut | Digitaaliset palvelut

KOTO24 -uudistuksen erityistehtävät, mm.

Kunnan kotoutumishjelman järjestäminen | Työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumisen vahvistaminen | Monialainen yhteistyö

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

KUNTA
LIITTO

Kokeilujen kautta valmisteluun ja pysyviin muutoksiin

- Uudistus on harvoja esimerkkejä myös siitä, että kokeilujen kautta on päädytty pysyviin muutoksiin.
 - Työllisyyspalvelujen kuntakokeiluja ehdittiin toteuttaa usealla vaalikaudella.
- Palveluja ei ole tarkoitus pelkästään siirtää valtiolta kunnille, vaan **kehittää niitä hyödyntäen kunnan koko toimintaympäristöä** paikalliset työmarkkinoiden erityispiirteet ja olosuhteet huomioiden.
- Uudistuksen myötä **n. 4400 TE-toimistojen asiantuntijaa** siirtyy liikkeenluovutuksella valtiolta kuntiin, mihin on liittynyt paljon mm. juridista valmistelua.
- Uudistuksen valmistelu-aika on ollut erittäin lyhyt, mutta kunnat ovat siihen nähden edenneet valmistelussa hyvin ja pyrkineet huomioimaan valmisteluissa on kaikki mahdolliset osatekijät.
 - hallintosääntömuutokset + delegoinnit, mahdolliset kuntalain 54 §:n mukaiset sopimukset viranomaistehtävien hoitamiseksi, mittava henkilöstön siirto, tietojärjestelmät, rahoitus, viestintä, yhdyspinnat jne

Uudistus tuo palvelut lähemmäs asiakkaita

- Työllisyysalueiden järjestämissuunnitelmiin oli kirjattu jo heinäkuuhun mennessä:
 - **152** kuntaan kiinteää, arkipäivisin palvelevaa työllisyyspalvelujen toimipistettä
 - **82** kuntaan joustavasti (vain ajanvarauksin tai yhtenä päivänä viikossa) palvelevaa toimipistettä
- Kuntiin, joihin ei perusteta omaa toimipistettä, taataan lähipalvelu jalkautuen tai muilla keinoin (esim. digi- ja etäpalvelut, pop-up palvelu).
- Jokainen kuntalainen voi kääntyä oman kuntansa puoleen työvoimapalveluihin liittyvissä kysymyksissä.

TE-palvelut 2024

Kuntaliiton muutostuki

Kuntaliiton muutostukitoimisto tukee ja auttaa uudistuksen valmistelussa

- Kehittämispäällikkö **Erja Lindberg**, työllisyyspolitiikan valmistelu ja toteuttaminen laaja-alaisesti
- Elinvoimajohtaja **Mikko Härkönen**, elinkeinopolitiikka
- Muutoskoordinaattori **Seija Lehtonen**, muutosvalmennus ja TE2024-tilaisuuksien koordinointi
- Viestinnän asiantuntija **Hanna Lassila**, viestintä
- Erityisasiantuntija **Ilona Koto**, digi- ja viitearkkitehtuuriasiat
- Kehittämispäällikkö **Mikko Mehtonen**, rahoitus
- Asiantuntija **Oscar Ohlis**, ruotsinkielisten kuntien tukeminen
- Johtava juristi **Tarja Krakau**, juridiset kysymykset
- Maahanmuutto- ja kotoutumisiasiantuntija **Maija Lehtimaa**, KOTO24-uudistus
- Projektipäällikkö **Liisa Jurmu**, yhdyspinnat
- Projektipäällikkö **Veronika Ekman**, ruotsinkielinen kotoutuminen

Muutostukea antavat **laajasti Kuntaliiton muukin henkilöstö**, esimerkiksi julkisista hankinnoista ja ammatillisesta koulutuksesta.

Etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi, Kuntaliiton asiantuntijoiden yhteystiedot: <https://www.kuntaliitto.fi/yhteystiedot>

Sujuva siirtymä vuoden vaihteessa

Mikko Härkönen

Asiakkaille uudistus ei aiheuta toimenpiteitä

- Olemassa olevien asiakkaiden ei tarvitse tehdä mitään vuoden vaihteessa.
- Asiakkaille tiedotetaan muutoksista mm. TE-toimistojen kanavien kautta tämän vuoden puolella, sekä oman kunnan kanavien kautta.
- **Työmarkkinatori säilyy** sähköisenä asiointikanavana.
- Uudistuksen myötä palvelut tulevat lähemmäs asiakkaita.
- Asiakkaiden ei tarvitse muistaa ulkoa työllisyysalueen nimeä, vaan omasta kotikunnasta saa ohjausta ja neuvontaa.

TE-palvelut 2024

**Vuodenvaihteessa mittava
uudistus konkretisoituu
- asiakkaille pyritään
turvaamaan
mahdollisimman sujuvat
siirtymävaiheen palvelut**

TE-uudistus on hyvin mittava digiuudistus

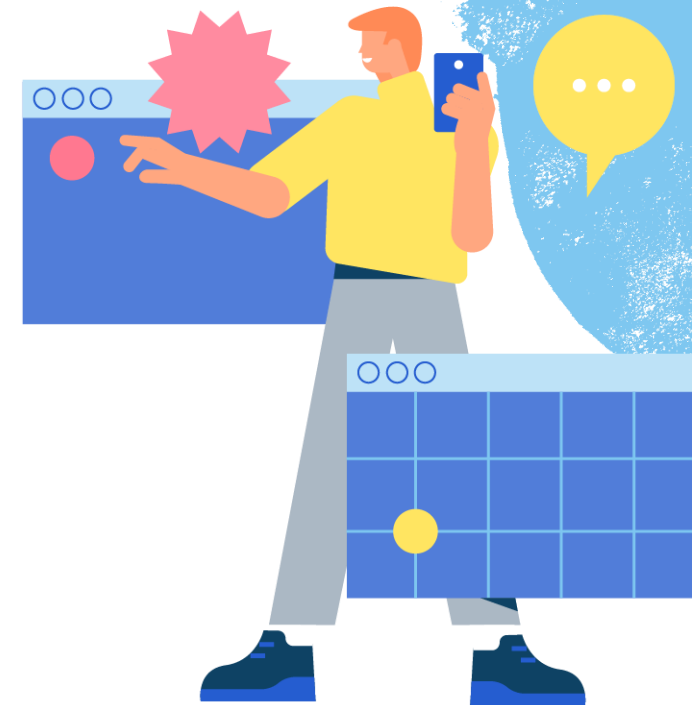
- TE-palvelujen siirtyminen kuntiin tarkoittaa siirtymistä valtion keskitetystä järjestelmästä hajautettuun kuntapohjaiseen palvelujärjestelmään.
- Vaikka TE-toimistot lakkautetaan, **KEHA-keskus** (ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus) **hallinnoi jatkossakin** työnhakijoiden ja työnantajien **oma-asiointikanavia, Työmarkkinatoria** sekä keskitettyä **asiakastietojärjestelmää**.
- Kunnat käyttävät keskitetyn asiakastietojärjestelmän lisäksi **omia järjestelmiään** esimerkiksi avustusten maksamisessa ja muutostenhaussa.

Valmistelun aikana kuntien on pitänyt rakentaa **uusia rajapintoja ja varmistua yhteensopivuudesta** tiedonhallinnan, arkistoinnin, käyttäjähallinnan sekä asiakkuuksien siirron onnistumiseksi niin **kunnan sisällä kuin kuntien ja työllisyysalueiden että kuntien ja valtion välillä**.

Siirtyminen tapahtuu käytännössä yhden yön aikana

- Käytännössä siirtyminen uuteen kuntapohjaiseen malliin niin tietojärjestelmien, asiakassiirtojen kuin käyttöoikeuksienkin osalta tapahtuu **yhden yön aikana**.
- Mikäli asiakkaiden tietojen siirtymisessä valtiolta kunnille tai tietojärjestelmien käyttöönotossa ilmenee ongelmia, **voi tämä näkyä asiakkaille esim. maksatusten viivästymisenä tai asiakaspalvelun ruuhkautumisena**.

TE-uudistus on myös valtava henkilöstöuudistus

- Uudistuksen myötä kuntiin siirtyy liikkeenluovutuksella **reilut 4400 työllisyyden edistämisen asiantuntijaa TE-toimistoista.**
- Kunnilla ei kuitenkaan ole toimivaltaa käydä siirtyvän henkilöstön osalta muutosneuvotteluja **kuin vasta uudistuksen toteutumisen jälkeen eli 1.1.2025.**
- Yhteistoimintaneuvotteluiden käyminen vie aikaa, mikä tarkoittaa, että **henkilöstö ei pääse aloittamaan työssään täydellä teholla heti vuoden alussa.**
- Tämä voi näkyä esimerkiksi asiakaspalveluaikojen saamisessa, lausuntojen laatimisessa ja viivästymisenä maksatuksissa.

Kunnat eivät pääse aloittamaan toimintaa nollasta

- Kunnat eivät lähde rakentamaan uutta palvelua tyhjästä, vaan esimerkiksi **ennen vuoden vaihdetta syntyneet palvelu- ja maksatusvelat** siirtyvät kuntiin sellaisenaan.
- Kunnille siirtyy KEHA:n arvion mukaan esimerkiksi **noin 46 000 myöhässä olevaa harkinnanvaraista kulukorvausta**, joista esimerkkinä ukrainalaisten korvaukset.
- Lisäksi rahoitus lakisääteisiin tehtäviin on siirtymässä kuntiin alimitoitettuna, ja valtiolta siirtyvä palveluvelka tuo lisähaastetta kunnille.
- Valtio korvaa kunnille maksatukseen liittyvät kulukorvaukset, mutta henkilöresursseja ei korvata. Jonojen purkaminen syö jo ennestään vähäisiä resursseja.

Kunnilla vahva tahtotila ja halu turvata asiakkaille sujuva siirtymä

- Näin mittavaan uudistukseen liittyy siirtymävaiheessa myös palvelujen sujuvaa jatkuvuutta hetkellisesti uhkaavia haasteita.
- **Alkumetreillä erilaiset häiriöt, käyttökatkokset ja viivästykset palvelussa ovat mahdollisia.**
- **Asiakkaat ovat kuitenkin tämän uudistuksen keskiössä** ja kunnat pyrkivät ehkäisemään ja minimoimaan asiakkaille aiheutuvia haittoja huolellisella varautumisella.
- On selvää, ettei yhdessä yössä pystytä tilannetta nollaamaan tai käynnistämään toimintaa täydellä teholla, mutta **kunnat ovat valmiita tarttumaan haasteeseen ja tekevät parhaansa.**
- Kunnissa on **vahva tahtotila ja halu** saada palvelujen mukana siirtyvät jonot purettua.
- Kunnat pyrkivät ehkäisemään ja minimoimaan asiakkaille koituvia haittoja kaikin tavoin.

Kunnilla vahva tahtotila ja halu turvata asiakkaille sujuva siirtymä

- Kuntien tavoitteena on **turvata asiakkaille mahdollisimman sujuvat palvelut siirtymävaiheessa** ja vaikka toiminta ei käynnistyisikään 100 %:sti vuoden alussa, **kaikkeen on pyritty varautumaan** ja laatimaan vaihtoehtoisia suunnitelmia vuodenvaihteen siirtymän varalle.
- Pidemmällä aikavälillä kuntien tavoitteena on **kehittää palveluita entistä vaikuttavimmaksi toteuttamalla paikallisiin tarpeisiin sopivia ja yksilöllisesti räätälöityjä palveluja.**
- Kunnissa ja työllisyysalueilla on käytössään erilaisia toimintamalleja vuodenvaihteen siirtymävaiheeseen.
- Kunnat tiedottavat tarkemmin mahdollisista häiriöstä ja niiden vaikutuksista omissa kanavissaan.

Uudistus pähkinänkuoressa

- Julkiset työvoimapalvelut siirtyvät kuntien vastuulle **37 päivän päästä eli 1.1.2025**
- **TE-toimistot lakkautetaan eikä niiden konsepti siirry sellaisenaan kuntiin**, vaan uudistus on kunnille mahdollisuus tehdä asiat uudella tavalla eli paikallisten tarpeiden mukaisella tavalla. TE-toimistojen sijaan sekä henkilö- että yritysasiakkaat ottavat jatkossa yhteyttä omaan kotikuntaansa.
- Jatkossa **saman järjestäjän eli kunnan vastuulla** ovat esimerkiksi kunnan koulutuspalvelujen, elinkeinopalvelujen ja yhdyskuntarakentamisen lisäksi myös työvoimapalvelut.
- Kyse ei ole vain työllisyyden edistämisestä. Kunnat saavat vahvistuvien peruspalvelujen myötä **lisää työkaluja elinvoiman edistämiseen**.
- Uudistus tuo palvelut lähemmäs asiakkaita.
- Kyseessä on **hyvin mittava uudistus**, johon voi liittyä alkumetreillä katkoksia palvelussa.
- **Asiakkaat ovat uudistuksen keskiössä** ja kunnissa on vahva tahtotila ja halu turvata asiakkaille sujuva siirtymä ja kehittää palveluista jatkossa entistä vaikuttavampia.

Materiaalit lähetetään tilaisuuden jälkeen sähköpostilla.

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi